

## ***Bidden in supervisie? Kan gebed een functie hebben in supervisie? Zo ja, welke?***

door Hanneke den Boer-Bolhuis

Werkstuk supervisie-kunde II, Windesheim, december 2005, Zwolle

---

### *Samenvatting, conclusie en aanbevelingen*

De vraag in deze scriptie is of gebed een functie kan hebben in supervisie. Als dat zo zou zijn, zou je dan kunnen bidden met supervisanten en hoe zou dat op een zorgvuldige manier kunnen? Hoe bewaak je de grens met pastoraat en kunnen er redenen zijn om toch niet te bidden?

Om de vraag naar de functie van gebed te kunnen beantwoorden heb ik eerst supervisiemethodiek beschreven die voor die beoordeling van belang is.

Als de supervisor de levensbeschouwing van de supervisant betreft bij zijn leerproces en daarbij veiligheid biedt door open en respectvol te zijn, zal dat het vertrouwen in de supervisor doen toenemen. Tevens biedt het de mogelijkheid om aanknopingspunten te vinden in de overtuiging van de supervisant die hem in beweging kunnen brengen. Daardoor kunnen persoonlijke veranderingen plaatsvinden die van blijvender aard zijn.

Gebed kan de supervisant ontspanning geven, waardoor hij zich beter open kan stellen in supervisie. De bepaling bij het geloof dat God hem kan helpen, kan hem moed geven om nieuw handelen uit te proberen.

De bewustwording en ervaring in gebed van acceptatie door God zal bijdragen aan integratie van de gevoelens van de supervisant. Dat zal leiden tot blijvender veranderingen die verankerd zijn in diens overtuiging.

Als een christelijke supervisor en supervisant met elkaar bidden, zal dat de band tussen hen bevorderen.

De grens met pastoraat kan bewaakt worden door kennis uit pastoraat toe te passen met de volgende doe-regels: alleen datgene over het geloofsleven vragen wat nodig is voor supervisie, het geloofsleven niet 'bewerken', verwijzen naar een dominee of pastor als blijkt dat de supervisant geloofsproblemen heeft, en de inhoud van het gebed beperken tot datgene wat aan de orde is in supervisie.

Er kunnen wel degelijk redenen zijn waarom het niet mogelijk is om met een bepaalde supervisant in een bepaalde situatie te bidden. Ik heb een aantal redenen genoemd.

Om compliance te voorkomen is het goed om de vraag of de supervisant er behoefte aan heeft om samen te bidden, pas na de beginfase te stellen.

Gebed kan aan het begin of het aan het eind van een gesprek plaatsvinden of op een niet-gepland moment. Bij afspraken over vaste momenten van gebed moet het de supervisant duidelijk zijn dat daarvan afgeweken kan worden.

### *5.2 Conclusie en aanbevelingen*

Mijn conclusie is dat aandacht voor de levensbeschouwing van de supervisant goed is voor de relatie tussen de supervisor en de supervisant en het leren van de supervisant bevordert. Als er aandacht is voor levensbeschouwing in supervisie en supervisor en supervisant zijn beide christelijk, zouden zij samen kunnen bidden, want gebed in supervisie zal, net als aandacht voor levensbeschouwing, de relatie tussen de supervisant en de supervisor en het leren van de supervisant bevorderen. Het is leerbevorderend doordat het de supervisant helpt om zich open te stellen, doordat het integratie van gevoelens kan bevorderen en kan helpen de weerstand om tot handelen te komen te verminderen. Het leren van de supervisant kan erdoor verankerd worden in zijn levensovertuiging, waardoor veranderingen blijvender zijn. Voorwaarde is wel dat de supervisor de grens met pastoraat bewaakt, en weet te onderscheiden in welke situaties het niet verstandig is om samen te bidden.

De complete scriptie is te vinden op: <http://www.supervisie-houten.nl/scriptie/scriptie.pdf>